

Roodborst kiest: een barre reis óf honger

Gaat de roodborst uit uw tuin de komende weken ook op weg naar Spanje of Portugal? Of blijft hij hier overwinteren? Beide keuzes zijn riskant. De overwinteraars kunt u in de tuin een handje helpen.

Waarom kiest een piepklein vogeltje voor zó'n gevaarlijke reis?

Het is de afweging tussen misschien verongelukken en misschien verhongeren. Sommige roodborsten schatten in dat blijven riskanter is dan reizen. Vogels vinden in de winter namelijk niet voldoende voedsel. Dat heeft verschillende oorzaken.

Insecten, spinnen en wormen kruipen bij kou diep weg en grassen en zaden kunnen onder een dik pak sneeuw liggen. Vanwege de kou hebben vogels meer energie nodig om warm te blijven; daarom moeten ze extra veel eten. Maar juist in de herfst hebben ze daar (te) weinig tijd voor, want de dagen zijn kort. In koude winters sterven veel vogels de honger dood.

In Zuid-Europa is wél voldoende eten te vinden; dat maakt een barre tocht – verdwalen, slecht weer, aanvaringen (met ramen, hoogspanningskabels, windmolens, vliegtuigen), illegale jacht, uitputting – het risico waard. Na de winter vliegen ze terug naar ons land om hier te broeden.

Waarom blijven sommige roodborsten dan toch hier?

De vogels die in de winter in Nederland blijven, nemen dus ook een groot risico; ze kunnen dood gaan van de honger. Ze kiezen hiervoor omdat ze dan in het voorjaar meteen ter plaatse zijn en eerder de beste broedplek kunnen uitzoeken. Vaak brengen deze vogels meer jongen groot. Dat moet ook wel, om de verliezen van een strenge winter te compenseren.

Noordeling in de tuin

Het zijn niet alleen de Nederlandse roodborsten die zuidelijk trekken, ook Scandinavische roodborsten doen dat. In oktober trekken ze naar Nederland. Een deel van deze Scandinaviërs trekt samen met 'onze' roodborsten verder naar Zuid-Europa. Een ander deel kiest er samen met onze 'blijvers' voor om in Nederland te overwinteren. Zij hebben het voordeel van een kortere terugreis in het voorjaar. Het maakt het niet overzichtelijker, want als de roodborst uit uw tuin wegtrekt, kan het territorium in de winter dus zomaar weer in gebruik worden genomen door een noorderling.

Eten voor overwinterende roodborsten

Roodborsten zijn echte insectenetters, maar in de winter voeden ze zich ook met bessen en zaden. Ze passen hun dieet dan een beetje aan. U kunt ze de winter door helpen met wat extra voer. Strooi op een beschutte, sneeuwvrije plaats wat gedroogde meelwormen, ongekookte havermout of een zadenmix.